

## 'We moeten af van die verschillende geldpotjes'

INTERVIEW, Gijs Herderscheê, Anneke Stoffelen op 20 november '09, 00:00, bijgewerkt 20 november '09, 12:36

AMSTERDAM - AMSTERDAM Wachlijsten, miljoenentekorten en een groot personeelsverloop: de problemen bij Bureau Jeugdzorg Amsterdam zijn illustratief voor de chaos in de sector. Eind 2008 werd de directeur van het Bureau Jeugdzorg in Amsterdam, Wiel Janssen (57), ontslagen en nam de stad de regie in handen met een 'bestuurlijke aanwijzing'. Een jaar later dreigt minister Rouvoet voor Jeugd en Gezin de stad met eenzelfde aanwijzing, omdat het nog niet goed gaat.

Na de Wet op de jeugdhulpverlening uit de jaren negentig en de Wet op de Jeugdzorg uit 2005 wil Rouvoet de jeugdzorg nu nogmaals herinrichten. Janssen, in de jaren zeventig begonnen als buurtwerker in Helmond, bood hem dinsdag zijn boek aan: Vertrouwen in jeugdzorg.

Wat is er mis in de jeugdzorg?

'De jeugdzorg wordt uit verschillende potjes gefinancierd. Daardoor ontstaat de neiging de zwaarste problemen door te schuiven naar steeds een ander potje. Daarnaast is er geen plan voor eerstelijns hulpverlening. Zoals de huisarts er is als eerste hulp bij ziekte, zo zijn er ook steeds plannen voor eerste hulp voor jeugd in problemen, maar die plannen zijn nooit in de praktijk uitgewerkt.'

Hoe komt dat?

'Omdat de instanties langs elkaar heen zijn blijven werken. Doel was bijvoorbeeld om van de Bureau's Jeugdzorg hét loket te maken waar je kunt aankloppen als een kind in problemen raakt. Maar de psychiaters van de jeugd-GGZ zaten er niet op te wachten dat de Bureau's Jeugdzorg zouden bepalen wie naar hen werd doorverwezen. Dankzij een intensieve lobby kregen ze gedaan dat bij wijze van uitzondering ook de huisarts naar hen mag doorverwijzen. Deze uitzondering is regel geworden. Iets vergelijkbaars geldt voor de licht verstandelijk gehandicapten en de jeugdreclassering. Zo zijn er veel muren tussen de verschillende soorten zorg, terwijl een kind vaak meerdere problemen tegelijk heeft.'

Hadden de Bureau's Jeugdzorg daar niet tegen in opstand moeten komen? U zat er zelf als directeur bij.

'De jeugdzorg is als sector professioneel zwak, het lukt niet om één vuist te maken. De zorg is in hokjes verdeeld. Het is de directies nooit gelukt om tot één visie te komen.'

Nu krijgen de Centra voor Jeugd en Gezin dezelfde centrale rol toegedacht als de Bureau's Jeugdzorg in de jaren negentig. Hoe voorkomt Rouvoet een nieuw fiasco?

'De centra kunnen slagen als er echt gezaghebbend contact is tussen hulpverlener, ouders en jongeren. Laat ervaren krachten, met levenservaring, eerst een inschatting maken van de problemen. Dat kan voorkomen dat die problemen verergeren. Het kan het beroep op dure specialistische hulp beperken.

'Wil zo iets slagen, dan moet Rouvoet helderheid verschaffen over bestuur en financiering van de jeugdzorg. We moeten af van die verschillende geldpotjes en van die verschillende bestuurslagen zoals Rijk, provincies en gemeenten die elkaar in de weg lopen.'

Gijs Herderscheê

Anneke Stoffelen